

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Semana a členiek senátu JUDr. Anny Markovej, JUDr. Beáty Miničovej, JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Gabriely Mederovej v právnej veci žalobcu **JUDr. I. K.**, advokáta so sídlom v B., M. proti žalovanému **JUDr. P. L.**, so sídlom v P. B., H., **správcovi konkurznej podstaty D. P., a.s. v konkurze**, so sídlom v B., R., IČO: X., zastúpenému JUDr. J. S., advokátom so sídlom v P. B., S., **o určenie pravosti pohľadávky vo výške 48 734,42 eur s príslušenstvom**, ktorá sa vedie na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 7Cbi 43/2005, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Ob0 13/2011-1746 z 19. júla 2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu smerujúce proti zmeňujúcemu výroku odvolacieho súdu vo veci samej **z a m i e t a .**

Dovolanie žalobcu smerujúce proti potvrdzujúcemu výroku odvolacieho súdu **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 7Cbi 43/2005 domáhal určenia, že jeho pohľadávka voči žalovanému vo výške 1 468.173,- Sk s príslušenstvom je nesporná pohľadávka proti podstate v druhom poradí. V priebehu konania žalobca viackrát upravoval žalovaný nárok, na základe čoho súd prvého stupňa dospel k záveru, že suma, ktorú žalobca uplatňuje, predstavuje čiastku 1 057 694,- Sk a v časti 410 479,- Sk vzal žalobca so súhlasom žalovaného návrh späť. Preto súd osobitným výrokom rozsudku konanie v časti 410 479 Sk (3.625,41 eur) zastavil.

Žalobca oprávnenosť svojho nároku odôvodnil tým, že po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu D. P., a. s. v konkurze uzatvoril so žalovaným správcom konkurznej podstaty dňa 6. júna 2002 Zmluvu o poskytovaní právnych služieb (ďalej aj „Zmluva“), na základe ktorej mu žalovaný vystavoval splnomocnenia ako advokátovi na právne zastupovanie vo všetkých právnych úkonoch. V zmysle článku III. ods. 1 Zmluvy, ako aj vystavenými splnomocneniami v každej právnej veci sa žalovaný zaviazal zaplatiť žalobcovi za poskytnuté právne služby tarifnú odmenu podľa § 13 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. a náhrady podľa § 18 citovanej vyhlášky. V článku IV. bod 3 Zmluvy sa žalovaný zaviazal vždy k poslednému dňu každého mesiaca žalobcovi aktualizovať stav vymožených platieb realizovaných na jeho účet a vyplatiť advokátovi odmenu a náhradu hotových výdavkov podľa článku III. Zmluvy v lehote 7 dní do konca predmetného mesiaca. Žalovaný vykonal úhrady žalobcovi iba sčasti a podaním zo 4. apríla 2005 pohľadávku žalobcu poprel s tým, že žalobca nešpecifikoval úkony, ktoré pre žalovaného vykonal, a že odmenu za všetky nesporné úkony žalobcovi vyplatil. Voči tomu žalobca namietal, že zákon o advokácii, ani vyhláška č. 163/2002 Z. z. pri dohodnutí tarifnej odmeny advokátovi neukladá povinnosť predložiť klientovi špecifikáciu vykonaných úkonov. Okrem toho, žalobca v právnych veciach, ktoré boli počas účinnosti Zmluvy právoplatne skončené, predložil žalovanému spolu s každou faktúrou „Vyúčtovanie trov právneho zastúpenia“. K dôvodom popretia uplatnených pohľadávok, ktorými (v zmysle oznámenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 7K 328/2001-480 z 3. mája 2005) bolo: vykonanie úkonov žalobcom ešte ako zamestnancom úpadcu, nevykonanie tretích úkonov a vykonanie úkonov, ktoré neboli hospodárne, žalobca uviedol, že žalovaný pri uzatváraní Zmluvy vedel, že žalobca je advokát zapísaný v zozname advokátov, túto skutočnosť vždy akceptoval a jednotlivé faktúry za vyúčtovanie právnych

služieb priebežne uhrádzal až do skončenia platnosti Zmluvy. Poukázal na to, že žalovaný nerešpektuje a spochybňuje právoplatné rozhodnutia súdov, ktorými mu bola priznaná odmena a náhrady za zastupovanie žalovaného v súdnom konaní. Všetky uplatňované náhrady a úkony právnej služby boli súdmi v rámci ich rozhodovacej činnosti preskúmané a v prevažnej miere nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť. Výrok právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým bola žalobcovi priznaná odmena a náhrady za právne zastupovanie, je záväzný pre účastníkov a všetky orgány a žalovaný nemá právo o takomto rozhodnutí súdu a jeho záväznosti svojvoľne a jednostranne rozhodovať.

Žalovaný vo svojich vyjadreniach k podanej žalobe poukázal na to, že Zmluva o poskytnutí právnych služieb zo dňa 6. júna 2002 nadobudla účinnosť 1. augusta 2002. Žalobca bol pôvodne so žalovaným v pracovnom pomere, ktorý trval nepretržite od 20. júla 2000 do 31. júla 2002. Z tejto skutočnosti žalovaný vyvodil, že žalobca mohol do tohto dátumu poberať len plat, čo značí, že na uplatnenú odmenu za poskytnutie právnych služieb v sume 200 434,- Sk žalobca nemá nárok. Žalovaný neuznáva ani čiastku 439 536,- Sk, ktorú predstavuje odmena za tretie úkony, uplatnené žalobcom v niektorých veciach, ktoré však žalobca napriek výzvam žalovaného nešpecifikoval a ich vykonanie nepreukázal. Namietal, že väčšina vymáhaných pohľadávok sa riešila formou návrhu na vydanie platobného rozkazu, a teda žalobca si mohol účtovať nanajvýš prípravu a prevzatie veci a podanie návrhu na súd. Ďalej žalovaný neuznáva ani čiastku 129 048,-Sk ako odmenu za úkony pri hodnote sporu nad 100 000,- Sk, pri ktorých bol žalobca v zmysle článku III. ods. 3 Zmluvy povinný si vyžiadať písomný súhlas žalovaného. Popukázal na to, že žalobca takýto súhlas od žalovaného nemal. Žalovaný neuznal ani sumu 414 420,- Sk z titulu odmeny a náhrad za úkony, ktorých vykonanie žalobca nepreukázal, ako aj z titulu trov konania, ktoré vznikli nehospodárnym postupom žalobcu. Nehospodárnosť postupu žalobcu videl žalovaný v tom, že žalobca podával žaloby i vo veciach minimálnych pohľadávok, kde stačilo napísať účastníkom výzvu. V týchto prípadoch bolo tiež neúčelné zúčastňovať sa pojednávani mimo miesta sídla žalobcu, keďže žalobca mal možnosť požiadať o výsluch prostredníctvom dožiadaného súdu, čo však nikdy neurobil. Preto žalovaný neuznáva ani náhradu cestovných výdavkov za použitie motorového vozidla. Taktiež neuznáva príslušenstvo k pohľadávke v sume 284 735,- Sk s poukazom na to, že sa nemohol dostať do omeškania s úhradou pohľadávky proti podstate, pretože podľa § 31 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“) takéto pohľadávky možno uspokojiť kedykoľvek v priebehu konkurzného konania. Prípadné úhrady

faktúr považoval žalovaný iba za preddavky v zmysle článku IV. bod 1/ Zmluvy a navrhol, aby žalobca preukázal, ktoré úkony vykonal v jednotlivých sporoch a pre prípad, že žalobca nepredloží potrebné dôkazy, navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Na pojednávaní konanom dňa 30. septembra 2009 žalobca uplatnený nárok v sume 1 057 694,- Sk rozdelil do 5 skupín:

- 1./ nároky z úkonov vykonaných počas pracovného pomeru vo výške 200 371,-Sk,
- 2./ nároky z tzv. „tretích úkonov“ (ďalšie porady so žalovaným) vo výške 435 842,Sk,
- 3./ nároky z úkonov, kde hodnota sporu presahuje 100 000,- Sk, na vykonanie ktorých nemal žalobca písomný súhlas žalovaného, vo výške 133 225,- Sk,
- 4./ ostatné úkony vo výške 288 259,- Sk, ktoré žalobca ničím nepreukázal a boli vykonané nehospodárne,
- 5./ 14,5 % úrok z omeškania od 15. februára 2005 do zaplatenia.

K otázke pracovného pomeru žalobca uviedol, že jeho pracovný pomer u žalovaného sa skončil 31. decembra 2001 a od 3. januára 2002 nastúpil do faktického pracovného pomeru, ktorý nebol podložený písomnou pracovnou zmluvou. Tento pracovný pomer bol ukončený výpoveďou zo strany zamestnávateľa dňa 31. júla 2002. Argumentoval tým, že § 4 zákona o advokácii ustanovuje iba dôvody, pre ktoré komora nezapíše advokáta do zoznamu advokátov. Vznik faktického pracovného pomeru u žalovaného nastal až po jeho zapísaní, pričom neexistuje zákonná úprava, ktorá by vylučovala či odopierala odmenu za poskytnutú právnu pomoc riadne zapísaného advokáta, a to ani pri jeho kolízii s pracovným pomerom. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o poverenie advokáta na vykonávanie právnych služieb. Žalobca vo svojich vyjadreniach ďalej uviedol, že mal svoju riadne zriadenú a vybavenú kanceláriu a nebol pri poskytovaní právnych služieb odkázaný na priestory žalovaného. V priestoroch žalovaného bola žalobcovi poskytovaná iba súčinnosť zamestnancov žalovaného súvisiaca so zabezpečovaním podkladov pre súdne vymáhanie pohľadávok. Faktický pracovný pomer žalobcovi vznikol v priebehu mesiaca január 2002, keď po ukončení pracovného pomeru k 31. decembru 2001 chodil na bývalé pracovisko za účelom dotiahnutia úloh a výpomoci bývalému zamestnávateľovi. Žalovaný si bol vedomý, že žalobca bol s ním v pracovnom pomere a že je advokát. Z tohto dôvodu v čase do uplynutia

výpovednej doby žalobcovi ako advokátovi platne udeľoval plné moci na zastupovanie v konaniach, v ktorých bolo potrebné uplatniť nárok do 1. augusta 2002. Ani v jednom prípade sa nejednalo o poverenie zamestnanca na výkon predmetnej činnosti. Žalovaný počas trvania Zmluvy nikdy nespochybňoval svoj záväzok zaplatiť za právne služby poskytnuté v čase trvania pracovného pomeru.

Pokiaľ ide o vykonanie tzv. tretích úkonov, žalobca argumentoval tým, že konajúce súdy akceptovali tretí úkon žalobcu podľa § 16 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 163/2002 Z. z. spočívajúci najmä v operatívnom vysvetľovaní zistených skutočností zamestnancami žalovaného a fyzickom vyhľadávaní ďalších relevantných dôkazov, ktoré neboli pri prevzatí veci od odporcu v spise a bez ktorých by bolo preukázanie nároku žalovaného neisté. Získať vo vtedy daných podmienkach písomný súhlas o tomto úkone bolo nereálne. Poukázal na to, že si uplatňuje odmenu iba za úkony, ktoré mu boli súdom právoplatne priznané. Zdôraznil, že rozhodnutie súdu, proti ktorému nebol podaný opravný prostriedok, je podľa § 159 O. s. p. prekážkou právoplatne rozsúdenej veci. Takýmto rozhodnutím je súd viazaný a nemôže ho meniť. Podľa ust. § 16 ods. 1 vyhlášky č. 163/2001 Z. z. „odmena patrí za každý z týchto úkonov právnej služby: písm. b/ ďalšia porada alebo rokovanie s klientom za každú aj začatú hodinu“. Citované ustanovenie vyhlášky nepodmieňuje platnosť či neplatnosť vykonaného úkonu právnej služby jeho písomnou formou.

Pokiaľ ide o vykonanie úkonov vo veciach nad 100 000,- Sk, žalobca namietal, že žalovaný mu udeľoval plnú moc pre každý jednotlivý prípad, aj pre prípady vykonania právnych úkonov nad 100 000,- Sk. V týchto právnych veciach žalovaný bez výhrad zaplatil aj súdne poplatky. Žalovaný teda už v tom čase vedel o prekročení rozsahu splnomocnenia daného žalobcovi, pričom neoznámil svoj nesúhlas, neupozornil na to žalobcu a ani neodmietol žalobcom vykonané úkony. Z neuznaných úkonov žalovaný už časť zaplatil a žalobca si za vykonané úkony v týchto veciach uplatňuje iba nezaplatený rozdiel.

K tvrdeniu žalovaného o nehospodárnosti niektorých úkonov žalobca uviedol, že požiadavkou žalovaného bolo súdne vymáhať všetky pohľadávky, bez ohľadu na ich výšku. Iný príkaz žalovaný k uplatňovaniu svojich práv a záujmov nevydal. Návrh žalobcu začať konanie priamo výzvou dlžníkovi žalovaný odmietol s odôvodnením, že v konkurze na to nie je čas a žalobca má priamo podávať žaloby. Dokazovanie na súde s osobnou účasťou žalobcu označil žalobca za účelné a veci prospešné.

Žalobca sa nestotožnil ani s názorom žalovaného vo vzťahu k uplatňovanému príslušenstvu, s poukazom na to, že ZKV nezakazuje súdu rozhodnúť o úroku z omeškania. Podľa § 33 ods. 1 ZKV sú z uspokojenia vylúčené sankcie postihujúce majetok úpadcu, ak nárok na ne vznikol po vyhlásení konkurzu. Predpoklad, že úrok z omeškania je sankciou, znamená, že je iba nevymáhateľný. Je nesporné, že žalovaný začal uspokojovať pohľadávky proti podstate a finančné zdroje podstaty to umožňovali.

Žalobca spochybnil tiež pravdivosť tvrdenia žalovaného, ktorý úhrady faktúr údajne považoval len za preddavky. V zmysle čl. IV. bod 1/ Zmluvy sa žalovaný zaviazal zaplatiť preddavky iba na úhradu hotových výdavkov. Žalobcom vystavené faktúry však boli jednoznačne vystavené za úkony, ktoré už boli vykonané a nejednalo sa o preddavky na úhradu predpokladaných hotových výdavkov. Žalobca odovzdal žalovanému ku dňu zániku Zmluvy kompletný spisový materiál ku každej právnej veci s príslušnými dôkazmi. Vystavením faktúry s prílohou „Vyúčtovanie trov“ dokumentoval dôkazy nachádzajúce sa v samotnom spise. Žalovaný v tom čase voči tomuto postupu nemal pripomienky.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní vyhlásil dňa 27. októbra 2010 rozsudok pod č. k. 7Cbi 43/2005-1702, ktorým určil, že pohľadávka žalobcu vo výške 13 990,61 eur (421.481,- Sk) so 14,5 % úrokom z omeškania zo sumy 13 990,61 eur (421.481,- Sk) od 15. 02. 2005 do zaplataenia v konkurznej veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 7K 328/1001 vo veci úpadcu D. P., a. s. v konkurze, R., X. B., je po práve a je pohľadávkou proti podstate. V časti 21 118,40 eur (636.213,- Sk) žalobu zamietol. Tretím výrokom zastavil konanie v časti 13 625,41 eur (410.479,- Sk). Štvrtým výrokom uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému trovy právneho zastúpenia, k rukám jeho právneho zástupcu, vo výške 3 759,84 eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že predmetom nároku žalobcu je právo na určenie pravosti pohľadávky, po úprave petitu vo výške 35 109,11 eur (1.057.694,- Sk) z titulu pohľadávky proti podstate v druhom poradí podľa § 31 ods. 6 ZKV.

Súd prvého stupňa sa nestotožnil s názorom žalobcu, že nakoľko je právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu, ktorým bola žalobcovi priznaná odmena v celej výške, záväzné pre účastníkov a všetky orgány, musí žalovaný tieto priznané trovy právneho

zastúpenia rešpektovať a bez ďalšieho ich vyplatiť žalobcovi. Vychádzajúc z ustanovení § 140, § 142 a 149 O. s. p. súd prvého stupňa zdôraznil, že náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, súd priznáva účastníkovi, nie právnenému zástupcovi.

Pokiaľ ide o úkony právnej pomoci počas pracovného pomeru žalobcu so žalovaným, súd prvého stupňa z predložených dokladov zistil, že žalobca pracoval u úpadcu nepretržite od 20. júla 2000 do 31. júla 2002. Žalobca riadne chodil do práce a vykonával svoju pracovnú činnosť, riadne čerpal dovolenku a úpadca (od vyhlásenia konkurzu žalovaný) za neho odvádza všetky odvody. Podľa názoru súdu je teda nepochybné, že žalobca u žalovaného pracoval v čase od 20. júla 2000, resp. od 1. januára 2002 do 31. júla 2002 a poberal za vykonávanú prácu mzdu. Ustanovenia § 4 a § 7 ods. 1 zákona č. 132/1990 Zb. o advokácii neumožňujú, aby zamestnanec v pracovnom pomere vykonával aj činnosť advokáta, t. j. aby bral súčasne mzdu aj odmenu advokáta. Preto súd prvého stupňa nároky z úkonov vykonaných počas pracovného pomeru vo výške 200 371,- Sk žalobcovi nepriznal. Súd nepriznal žalobcovi ani nárok na odmenu a náhrady za „tretie úkony“ - ďalšie porady so žalovaným vo výške 435 842,- Sk, pretože žalobca nepreukázal (výpoveďou svedkov ani písomným zápisom z porád), že sa takéto porady uskutočnili. Pokiaľ ide o nároky vo výške 133 225,- Sk z úkonov, kde hodnota sporu presahuje 100 000,- Sk a na vykonanie ktorých bol potrebný písomný súhlas žalovaného, súd považoval za taký súhlas splnomocnenia pre jednotlivé spory, ktoré žalovaný žalobcovi udelil. Preto v tejto časti žalobe vyhovel. Ďalej súd prvého stupňa priznal žalobcovi nárok vo výške 288 289,- Sk. Išlo o úkony, ktoré podľa tvrdenia žalovaného žalobca ničím nepreukázal a boli vykonané nehospodárne. Nehospodárnosť videl žalovaný v tom, že žalobca podával žaloby na súd i vo veciach, kde išlo o minimálne pohľadávky a kde stačilo napísať účastníkom výzvu. V týchto prípadoch bolo tiež neúčelné zúčastňovať sa pojednávanií mimo miesta svojho sídla, preto žalovaný neuznával ani náhradu cestovných výdavkov za použitie motorového vozidla. S týmto názorom žalovaného sa súd prvého stupňa nestotožnil, s poukazom na to, že v Zmluve medzi účastníkmi konania nebolo zakázané používanie motorového vozidla žalobcu, ani obmedzenia pri účasti na pojednávaniach. Právo na náhradu cestovných nákladov pri použití motorového vozidla vzniká advokátovi v zmysle zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách. Nezúčastnenie sa advokáta na pojednávanií by podľa názoru súdu mohlo negatívne ovplyvniť výsledok konania. Za rozhodujúcu považoval súd tú skutočnosť, že žalovaný nešpecifikoval konkrétne prípady, v ktorých došlo k neúčelnému a nehospodárnemu konaniu žalobcu. Súd

prvého stupňa priznal žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 14,5 % od 15. februára 2005 do zaplatenia, pretože ide o úroky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, na čo sa ustanovenie § 33 ods. 1 písm. a/ ZKV nevzťahuje. Neznamená to však, že aj keď sú úroky oprávnené, súd ich nemôže v konkurznom konaní uspokojiť. Tieto pohľadávky z hľadiska hmotného práva nezanikajú a po zrušení konkurzu je ich možné uspokojiť v súdnom alebo inom konaní, ak dlžník bude existovať a bude mať majetok.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd prvého stupňa vyhovel žalobe v časti 13 990,61 eur (421.481,- Sk), pričom túto položku skrátil o 3,- Sk, s poukazom na to že, po sčítaní jednotlivých špecifikovaných položiek je uplatňovaná čiastka 1 057 697,- Sk a žalobca si po úprave petitu uplatňuje čiastku 1 057 694,- Sk. Rozdiel 3,- Sk žalobca nevedel vysvetliť, preto súd túto čiastku posúdil v jeho neprospech.

V časti 13 625,41 eur (410 479 Sk) súd konanie podľa ust. § 96 O. s. p. zastavil.

V časti 21 118,40 eur (636.213,- Sk) súd žalobu zamietol ako neopodstatnenú a ničím nepreukázanú.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 v spojení s § 146 ods. 2 prvá veta O. s. p.

Proti tomuto rozsudku sa odvolal žalobca aj žalovaný. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací na prejednanie veci nariadil pojednávanie na deň 19. júla 2011 a po vypočutí žalobcu a zástupcu žalovaného vyhlásil rozsudok, ktorým zmenil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku určujúcom, že pohľadávka žalobcu vo výške 13 990,61 eur (421.481,- Sk) so 14,5 % úrokom z omeškania zo sumy 13 990,61 eur (421.481,- Sk) od 15. 02. 2005 do zaplatenia je po práve a je pohľadávkou proti podstate tak, že v časti 4 422,26 eur a úroku z omeškania vo výške 14,5 % zo sumy 13 990,61 eur od 15. 02. 2005 do zaplatenia žalobu zamietol. V žalobu zamietajúcej časti rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V časti priznávajúcej žalovanému náhradu trov prvostupňového konania rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva. Posledným výrokom odvolací súd žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v sume 99,50 eur z titulu zaplateného súdneho poplatku. V odôvodnení rozhodnutia predovšetkým vymedzil, čo tvorí predmet odvolacieho konania (rozsah prieskumu odvolacieho súdu). Konštatoval, že napadnutý rozsudok v časti, ktorou súd prvého

stupňa určil, že pohľadávka žalobcu vo výške 9 568,35 eur je po práve a je pohľadávkou proti podstate je právoplatný. Rovnako je právoplatný výrok, ktorým súd prvého stupňa konanie v časti 13 625,41 eur zastavil. Proti týmto výrokom sa žalovaný ani žalobca neodvolali. Odvolacie konanie sa preto obmedzilo na výroky rozsudku, ktorými súd prvého stupňa rozhodol o: 1./ pohľadávke žalobcu v sume 4 422,26 eur v rámci priznanej mu sumy 13 990,61 eur, 2./ úroku z omeškania vo výške 14 % zo sumy 13 990,61 eur od 15. 02. 2005 do zaplatenia, 3./ zamietnutia žaloby v časti 21 118,40 eur, 4./ náhrady trov konania.

Ohľadom pohľadávky proti podstate v sume 4 422,26 eur (ako odmeny za úkony vo veciach, v ktorých hodnota sporu presiahla 100 000,- Sk) dospel odvolací súd k záveru, odlišnému od názoru súdu prvého stupňa, a to že žalobca na túto sumu nemá nárok. Poukázal na znenie článku III bodu 3 Zmluvy, v zmysle ktorého „advokát je povinný pred vykonaním úkonu právnej služby pri hodnote veci alebo práva nad 100 000,- Sk vyžiadať si vopred písomný súhlas klienta, ktorým navrhovaný úkon schváli. Advokát sa zaväzuje taký úkon vykonať až po doručení predmetného súhlasu“. Podľa článku V bodu 5 zmluvy: „Klient pre výkon právneho zastúpenia voči tretej osobe vybaví advokáta pre každý jednotlivý právny prípad plnou mocou“. Z porovnania znenia citovaných ustanovení Zmluvy podľa názoru odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva nesprávnosť úsudku súdu 1. stupňa, že písomný súhlas podľa článku III bodu 3 nahradzuje splnomocnenie v zmysle článku V odsek 5. Zatiaľ čo článok V bod 5 zakotvuje povinnosť klienta (teda žalovaného), článok III bod 3 jasne a jednoznačne vyjadruje povinnosť advokáta (žalobcu). Preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že v tejto časti žalobu zamietol.

Ďalej sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením odvolania žalovaného proti výroku prvostupňového rozsudku, ktorým súd určil, že pohľadávkou proti podstate je aj úrok z omeškania zo sumy 13 990,61 eur vo výške 14,5 % od 15. 02. 2005 do zaplatenia. Proti tomu žalovaný namietal, že úrok z omeškania pri nesplnení peňažného dlhu možno od dlžníka požadovať iba za predpokladu, že sa dlžník dostane s úhradou dlhu do omeškania, čo sa v danom prípade nestalo. Odvolával sa pritom na ustanovenie § 31 ods. 6 ZKV, ktoré správcovi určuje poradie, v akom má uspokojovať pohľadávky proti podstate a tvrdil, že aplikácia zákona má v tomto prípade prednosť pred dohodou. Poukazoval tiež na to, že správca nedisponuje vždy dostatkom finančných prostriedkov na úhradu všetkých pohľadávok proti podstate. Na zdôraznenie správnosti názoru žalovaného odvolací súd poukázal na okolnosť,

že § 31 ZKV v žiadnom svojom ustanovení neuvádza náhradu trov právneho zastúpenia správcu konkurznej podstaty advokátom ako pohľadávku proti podstate, čo znamená, že správca sa nemohol dostať do omeškania s úhradou takejto pohľadávky. Preto odvolací súd v tejto časti napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol.

Pokiaľ ide o nároky z úkonov vykonaných počas pracovného pomeru, odvolací súd konštatoval, že žalobca ani v odvolacom konaní nepredložil dôkaz o tom, kedy vykonal jednotlivé úkony, napr. že podanie na súd vykonal v mimopracovnom čase. Správny bol tiež úsudok súdu prvého stupňa, že žalobca bol povinný takéto dôkazy predložiť preto, lebo žalovaný túto skutočnosť namietal a vyplývalo to aj z jeho špecifikácie, podľa ktorej boli tieto úkony vykonané pred 11. augustom 2002, t. j. v čase, keď bol žalobca v pracovnom pomere a poberal mzdu. Rovnako jasne a výstižne súd prvého stupňa odôvodnil svoje zamietajúce rozhodnutie čo do nároku za „tretie úkony“ vo výške 435.842 Sk tým, že žalobca ich nepreukázal ani výpoveďou svedkov, ani písomným zápisom z porád. Žalobca ani v odvolaní žiadne ďalšie dôkazy týkajúce sa úkonov vykonaných počas pracovného pomeru a „tretích úkonov“ nepripojil ani neoznačil. Pokiaľ sa žalobca odvolával na právoplatné rozhodnutia súdov, ktorými mu bola priznaná náhrada trov, odvolací súd poukázal na to, že žalobca nezohľadnil to, že v súdnych konaniach sa trovy priznávajú účastníkovi konania, ktorým bol v daných prípadoch správca konkurznej podstaty, a nie právnenému zástupcovi. Právny zástupca musí svoje trovy právneho zastúpenia účastníkovi vyúčtovať, vyčíslieť a zdôvodniť. Len takto vyčíslené a preukázané trovy možno právnenému zástupcovi priznať. Odvolací súd sa nestotožnil ani s názorom žalobcu, že mohol popri pracovnom pomere u žalovaného vykonávať advokáciu v mimopracovnom čase. Poukázal na to, že § 4 zákona č. 131/1990 Zb. takúto možnosť vylučoval. Žalobca nemôže mať pracovný pomer a súčasne vykonávať advokáciu, čiže byť zapísaný v komore advokátov. Z týchto dôvodov sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o zamietnutie žaloby v časti 21 118,40 eur.

Žalobca sa tiež odvolal proti výroku, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o náhrade trov konania tak, že ho zaviazal zaplatiť žalovanému trovy právneho zastúpenia v sume 3 759,84 eur, čo znamená, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Uvedené rozhodnutie považoval odvolací súd za správne, s poukazom na to, že žalobca bol v konaní úspešný len sčasti.

Pokiaľ sa žalobca odvolal aj proti tomu, že súd prvého stupňa nerozhodol o jeho návrhu v časti, v ktorej sa domáhal aj určenia poradia pohľadávky podľa § 31 ods. 6 písm. b/ ZKV a aby zaviazal žalovaného nahradiť mu zaplatený súdny poplatok za podaný návrh a odvolanie, odvolací súd poukázal na to, že súd 1. stupňa vydal dňa 1. decembra 2010 uznesenie č. k. 7Cbi 43/2005-1729, ktorým v zmysle ust. § 166 ods. 2 O. s. p. návrh žalobcu na doplnenie rozsudku č. k. 7Cbi 43/2005-1702 zo dňa 27. októbra 2010 zamietol.

Odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo svojho zásadného právneho stanoviska, že správca konkurznej podstaty mal konať a vystupovať v súdnych konaniach sám. V prípade, že súdnych konaní bolo neúmerne veľa, mal využiť ustanovenie § 9 ZKV a požiadať konkurzný súd o ustanovenie osobitného správcu. Keďže sa žalovaný neodvolal proti celej žalobe vyhovujúcej časti rozsudku, t. j. proti časti, ktorou súd prvého stupňa určil, že pohľadávka žalobcu vo výške 9 568,35 eur je po práve a je pohľadávkou proti podstate (a tento výrok v dôsledku toho nadobudol právoplatnosť), odvolací súd nemohol na túto časť aplikovať spomenuté konštatovanie, že správca bol povinný z titulu svojej funkcie konať v súdnych sporoch týkajúcich sa podstaty sám a pokiaľ sa dal zastúpiť, nie sú náklady tohto zastúpenia pohľadávkou proti podstate v zmysle ust. § 31 ZKV.

Výrok o trovách odvolacieho konania odôvodnil odvolací súd tým, že úspešnému žalovanému vzniklo v zmysle § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Proti predmetnému rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Obo 13/2011-1746 z 19. júla 2011 podal žalobca dovolanie. Rozsah dovolania vymedzil tak, že ním napáda výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej tak, že v časti 4 422,26 eur a úroku z omeškania vo výške 14,5 % zo sumy 13 990,61 eur od 15. 02. 2005 do zaplattenia odvolací súd žalobu zamietol a tiež výrok tohto rozsudku, ktorým odvolací súd (v žalobu zamietajúcej časti) rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Dôvodnosť dovolania vzhliadol v ustanovení § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. tvrdiac, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., v ustanovení § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., tvrdiac, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ako aj v ustanovení § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na neprávnom právnom posúdení veci.

Proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej tak, že v časti 4 422,26 eur odvolací súd žalobu zamietol, žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) namietal, že odvolací súd nevykonal vo veci žiadne dokazovanie a nevykonal žalobcom navrhované dôkazy, jeho rozhodnutie nespočíva na skutkových zisteniach, spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), nie je spravodlivé a v súlade s dobrými mravmi. Dôvody, ktoré dovolateľa viedli k týmto konštatovaniam podrobne rozobral pod Ad. 1/ na stranách 2 a 3 svojho dovolania (č. l. 1758 – 1759 spisu).

Proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok prvostupňového súdu vo veci samej tak, že v časti úroku z omeškania vo výške 14,5 % zo sumy 13 990,61 eur od 15. 02. 2005 do zaplatenia odvolací súd žalobu zamietol, dovolateľ namietal, že odvolací súd na základe nedostatočne vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) a je nepreskúmateľné. Dôvody, ktoré dovolateľa viedli k týmto konštatovaniam podrobne rozobral pod Ad. 2/ na stranách 3 a 4 svojho dovolania (č. l. 1759 – 1760 spisu).

Proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd v žalobu zamietajúcej časti rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil [potvrdil zamietnutie pohľadávky v sume 200 371,- Sk (6.651,10 eur) / zamietnutý nárok z úkonov vykonaných počas pracovného pomeru žalobcu u žalovaného], dovolateľ namietal, že odvolací súd nevykonal ani neprihliadol na žalobcom navrhované dôkazy, v dôvodoch svojho rozhodnutia nevysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo na niektoré dôkazy neprihliadol, resp. nevykonal iné navrhnuté dôkazy tak, aby jeho rozhodnutie bolo jasné a presvedčivé. Dôvody, ktoré dovolateľa viedli k týmto záverom, podrobne rozobral pod Ad. 3/ a) na stranách 4, 5 a 6 svojho dovolania (č. l. 1760 - 1762 spisu).

Proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd v žalobu zamietajúcej časti rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil [potvrdil zamietnutie pohľadávky v sume 435 842,- Sk (14.467,30 eur) / zamietnutý nárok z tzv. tretích úkonov - ďalšie porady so žalovaným], dovolateľ namietal, že odvolací súd nevykonal žalobcom navrhované dokazovanie a bez riadne vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné, pretože v dôvodoch

svojho rozhodnutia nevysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo na niektoré dôkazy neprihliadol, resp. nevykonal iné navrhnuté dôkazy tak, aby jeho rozhodnutie bolo jasné a presvedčivé. Dôvody, ktoré dovolateľ a viedli k týmto záverom, podrobne rozobral pod Ad. 3/ b) na stranách 6 a 7 svojho dovolania (č. l. 1762 - 1763 spisu).

Dovolateľ záverom vytkol odvolaciemu súdu, že porušil aj zásadu rovnakého postavenia účastníkov v občianskoprávných vzťahoch. Tohto pochybenia sa mal odvolací súd dopustiť tým, že síce sám deklaroval, že pri rozhodovaní o veci vychádzal zo svojho stanoviska, že žalovaný nemal v právnych sporoch nárok na trovy právneho zastúpenia, avšak nerozhodol v súlade s týmto stanoviskom. Dovolateľ v tejto súvislosti uviedol, že odvolací súd za účelom dokazovania vykonal pojednávanie a svoje rozhodnutie vo veci individuálne, čo do právneho základu každého z uplatňovaných nárokov žalobcu, odôvodnil. Týmto postupom mal, podľa názoru dovolateľa, odvolací súd porušiť spravodlivú rovnováhu záujmov účastníkov konania a znevýhodniť žalobcu tým, že mu fakticky znemožnil úspešné uplatňovanie jeho práva v inom súdnom konaní, a to pokiaľ by sa nejednalo o prekážku res iudicata, či prekážku plynutia času, tak svojím právnym stanoviskom vo veci samej prejedlikoval rozhodnutie, ktoré by prijal v odvolacom konaní.

Dovolacím petitom sa žalobca domáhal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

K dovolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný. Navrhol dovolanie žalobcu smerujúce proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu odmietnuť podľa § 243b ods. 5 a § 218 ods. 1 O. s. p. ako neprípustné, vzhľadom na ustanovenie § 236 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 238 ods. 3 O. s. p. Považujúc rozsudok odvolacieho súdu za vecne správny v jeho zmeňujúcom výroku, navrhol žalovaný dovolanie smerujúce proti zmeňujúcemu výroku odvolacieho súdu (prípustné podľa § 236 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 238 ods. 1 O. s. p.) zamietnuť ako nedôvodné a zaviazať žalobcu k náhrade trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací súd (§ 10a ods. 2 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý sám má právnické vzdelanie (§ 241 ods. 1 posledná veta O. s. p.), skúmal bez nariadenia

pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) najskôr to, či sa ním napadá rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd rozsudkom.

Podľa § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozsudku, je prípustné:

- proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (ods. 1),
- proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (ods. 2),
- proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (ods. 3).

V prejednávanej veci dovolateľ napadol dva výroky rozsudku odvolacieho súdu:

1./ výrok, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej tak, že v časti 4 422,26 eur a úroku z omeškania vo výške 14,5 % zo sumy 13 990,61 eur od 15. 02. 2005 do zaplatenia odvolací súd žalobu zamietol (ďalej aj „zmeňujúci výrok vo veci samej“),

2./ výrok, ktorým odvolací súd (v žalobu zamietajúcej časti) rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil (ďalej aj „potvrdzujúci výrok“).

Ad. 1/:

Dovolanie proti zmeňujúcemu výroku vo veci samej je prípustné podľa § 238 ods. 1 O. s. p., nakoľko ide o výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Žalobca podal dovolanie proti výroku odvolacieho rozsudku, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej tak, že v časti 4 422,26 eur odvolací súd žalobu zamietol. Sumu 4 422,26 eur predstavuje odmena žalobcu ako advokáta

za právne služby poskytnuté žalovanému vo veciach, v ktorých hodnota sporu presiahla 100 000,- Sk. Odvolací súd dospel k záveru, že udelenie splnomocnenia nemohlo nahradiť písomný súhlas podľa článku III bodu 3 Zmluvy. Dovolateľ voči tomu namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu, podľa ktorého žalobca za poskytnutie právnych služieb iba na základe plnomocenstva udeleného žalovaným nemá nárok na žiadnu odmenu, nespočíva na skutkových zisteniach (odvolací súd vo veci nevykonal žiadne dokazovanie, resp. nevykonal dôkazy navrhované žalobcom), je založené na nesprávnom právnom posúdení veci, je nespravodlivé a v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na to, že v konaní nebolo spochybnené, že právoplatnými rozhodnutiami súdov boli žalovanému v súlade so zákonom priznané náhrady trov právneho zastúpenia, ktoré vykonal žalobca a tieto má žalovaný uhradiť žalobcovi ako svojmu právnomu zástupcovi.

Žalobca svojím dovolaním napadol tiež výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok prvostupňového súdu vo veci samej tak, že v časti úroku z omeškania vo výške 14,5 % zo sumy 13 990,61 eur od 15. 02. 2005 do zaplatenia odvolací súd žalobu zamietol. Dovolateľ namietal, že odvolací súd na základe nedostatočne vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a je nepreskúmateľné. Odvolaciemu súdu vytýkal, že neskúmal žalobcom navrhnuté dokazovanie preskúmania stavu finančných prostriedkov žalovaného a príjmov podstaty a uspokojil sa len s neurčitým a verbálnym tvrdením žalovaného, že nedisponuje „vždy“ dostatkom finančných prostriedkov na úhradu pohľadávok proti podstate. Žalovaný nepreukázal, či v konkrétnom čase mal alebo nemal dostatok finančných prostriedkov na úhradu pohľadávok proti podstate a odvolací súd túto okolnosť ani neskúmal, teda neskúmal, či konanie žalovaného nebolo svojvoľné. Dovolateľ nesúhlasil ani s právnym názorom odvolacieho súdu, uvedeným za účelom zdôraznenia správnosti svojho názoru, že ustanovenie § 31 ZKV neuvádza náhradu trov konania.

Dovolací súd po preskúmaní veci sa naopak stotožnil s právnym názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého mal žalovaný ako správca konkurznej podstaty konať a vystupovať v súdnych konaniach sám a v prípade, že súdnych konaní bolo neúmerne veľa, mal využiť ustanovenie § 9 ZKV a požiadať konkurzný súd o ustanovenie osobitného správcu na vedenie súdnych sporov. Dovolací súd poukazuje na to, že v danom prípade je správca zároveň aj advokátom zapísaným do zoznamu advokátov, ktorý vedie Slovenská advokátska komora,

čiže osobou znalou práva. Z uvedeného dôvodu nemožno pohľadávku žalobcu voči žalovanému považovať za „náklady spojené s udržiavaním a so správou podstaty“, čiže pohľadávku proti podstate v zmysle ust. § 31 ods. 6 písm. b/ ZKV. Vzhľadom na uvedené právne stanovisko sú akékoľvek úvahy o tom, či plnomocenstvá udelené na zastupovanie v konaniach, v ktorých hodnota sporu presiahla 100 000,- Sk, nahrádzali písomný súhlas zastúpeného potrebný podľa článku III bodu 3 Zmluvy, ako aj o tom, či sa správca mohol dostať do omeškania s úhradou pohľadávky proti podstate, zbytočné a pre rozhodnutie veci irelevantné.

Keďže dovolanie žalobcu proti zmeňujúcemu výroku vo veci samej je nedôvodné a dovolacím súdom neboli v procesnom postupe súdov nižšieho stupňa zistené vady, pre ktoré by bolo potrebné napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu zrušiť, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti zmeňujúcemu výroku vo veci samej podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

Ad. 2/:

Na rozdiel od zmeňujúceho výroku vo veci samej, prípustnosť dovolania proti potvrdzujúcemu výroku z ustanovení § 238 O. s. p. nevyplýva, nakoľko sa nejedná o prípad podľa § 238 ods. 3 O. s. p. – odvolací súd nevyslovil v potvrdzujúcom výroku svojho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Prípustnosť dovolania proti potvrdzujúcemu výroku by tak prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní odvolacieho súdu došlo k niektorej z procesných väd, taxatívne vymenovaných v ustanovení § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je totiž dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak: a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Pre záver o prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 O.s.p. nie je relevantný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto zákonom

ustanovení. Rozhodujícíou skutečností je len zistenie dovolacieho súdu, že k takejto procesnej vade skutočne došlo.

Žalobca síce v úvode svojho dovolania uviedol aj dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p., t. j. že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., tieto vady však bližšie nešpecifikoval, ani neuviedol, ktorou z vád v zmysle ust. § 237 O. s. p. mal odvolací súd zaťažiť svoje konanie. Dovolací súd v rámci svojej zákonnej povinnosti vyplývajúcej mu z ustanovenia § 241 ods. 1 O. s. p. ex offio skúmal, či v konaní odvolacieho súdu nedošlo k vadám podľa § 237 O. s. p., pre ktoré by bolo potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu v jeho potvrdzujúcom výroku zrušiť, pričom takéto vady zistené neboli. Pokiaľ dovolateľ namietal, že odvolací súd nevykonal ním navrhované dôkazy, dovolací súd poukazuje na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (R 37/1993). Ak súd v priebehu konania nevykonal všetky dôkazy navrhované účastníkmi, resp. vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O. s. p. nie je prípustné, lebo nemožno to považovať za odňatie možnosti konať pred súdom a za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré účastníci mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení (R 125/1999). Aj v prejednávanej veci bol dovolací súd toho názoru, že nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O. s. p. Neúplne zistený skutkový stav je dôsledkom tzv. inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), ktorá je síce relevantným dovolacím dôvodom, sama osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (k uvedenému pozri aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. októbra 2010, sp. zn. 3Cdo 214/2010).

Pokiaľ ide o dovolateľom namietané nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, ktoré by naopak mohlo zakladať vadu konania v zmysle ust. 237 písm. f/ O. s. p., dovolací súd konštatuje, že uvedená námietka je nedôvodná. Navyše si dovolateľ aj protirečí, keď na viacerých miestach vytýka rozsudku odvolacieho súdu jeho nepreskúmateľnosť, avšak v bode II. svojho dovolania (v ktorom hovorí o porušení zásady rovnakého postavenia účastníkov) sám uvádza, že: „Odvolací súd za účelom dokazovania vykonal pojednávanie a svoje rozhodnutie vo veci individuálne, čo do právneho základu každého z uplatňovaných

nárokov žalobcu, odôvodnil.“ (strana 7, bod II. veta piata dovolania – č. 1. 1763). Ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p., ktoré upravuje obsahové náležitosti rozsudku (jeho písomného vyhotovenia) sa v odvolacom konaní aplikuje primerane. V tomto zmysle je aj odvolací súd povinný svoje rozhodnutie odôvodniť tak, aby bolo úplné, výstižné a presvedčivé a poskytovalo dostatočný podklad pre prípadný prieskum v dovolacom konaní. V rámci plnenia tejto povinnosti odvolací súd nemusí odpovedať na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005 uviedol, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. V prejednávanej veci odvolací súd (v žalobu zamietajúcej časti) rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, nakoľko sa stotožnil s odôvodnením napadnutého výroku. Zákon v takýchto prípadoch umožňuje odvolaciemu súdu vypracovať tzv. skrátené odôvodnenie rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O. s. p.), v ktorom sa odvolací súd obmedzí len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, ktoré prípadne doplní o ďalšie dôvody, zdôrazňujúce správnosť napadnutého rozhodnutia. Už takéto odôvodnenie považuje zákonodarca za dostačujúce (za predpokladu, že potvrdzované rozhodnutie obsahuje úplné a presvedčivé odôvodnenie). V prejednávanej veci odvolací súd nielen že poukázal na správnosť záverov súdu prvého stupňa, ale uviedol aj ďalšie dôvody, ktorými reagoval na relevantné argumenty odvolania. Podľa názoru dovolacieho súdu tak urobil dostatočne jasne a zrozumiteľne. Pokiaľ žalobca namietal, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo na niektoré dôkazy neprihliadol, resp. prečo nevykonal iné navrhnuté dôkazy, dovolací súd poukazuje na tom že táto námietka je nedôvodná. Z obsahu spisu vyplýva, že na odvolacom pojednávaní dňa 19. júla 2011 boli vypočutí žalobca a zástupca žalovaného, ktorí zotrvali na svojich doterajších stanoviskách bez toho, aby navrhli vykonanie ďalších dôkazov. Žalobca ani v rámci svojho písomného odvolania nenavrhol žiadne nové dôkazy, teda také, ktoré by neboli známe už z konania pred súdom prvého stupňa.

Ostatné námietky dovolateľa voči potvrdzujúcemu výroku odvolacieho rozsudku sa týkajú nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom, ktoré je síce relevantným dovolacím dôvodom v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., avšak len za predpokladu, že dovolanie proti rozsudku je prípustné v zmysle ustanovení § 238 O. s. p. V prípade potvrdzujúceho výroku tomu tak nie, preto dovolací súd nemohol pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom a ani skúmať, či odvolací súd svoje konanie nezaťažil tzv. inou vadou, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (dovolací dôvod podľa ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.).

Vzhľadom k tomu, že prípustnosť dovolania proti potvrdzujúcemu výroku nemožno vyvodiť z ust. § 238 O. s. p. a dovolacím súdom neboli zistené vady konania podľa ust. § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, podľa ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s ust. § 243b ods. 5 O. s. p. odmietol dovolanie žalobcu proti potvrdzujúcemu výroku, pretože dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný.

V dovolacom konaní právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo úspešnému žalovanému (ust. § 243b ods. 5 a § 243c v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p.). Písomným podaním z 27. januára 2012 si žalovaný uplatnil náhradu trov dovolacieho konania v sume 159,17 eur, ktorú špecifikoval ako trovy právneho zastúpenia za 2 realizované úkony právnej služby podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.: 1/ prevzatie a príprava zastúpenia v dovolacom konaní, vrátane prvej porady s klientom dňa 17. januára 2012 – 58,69 eur, 2/ písomné podanie vo veci samej – vyjadrenie k dovolaniu zo dňa 17. januára 2012 – 58,69 eur + 2 x režijný paušál po 7,63 eur = 15,26 eur + DPH 26,53 eur. Dovolací súd konštatuje, že žalovaný si trovy dovolacieho konania vyúčtoval v súlade s citovanou vyhláškou a v správnej výške. Napriek tomu však žalovanému ich náhradu nepriznal, a to z identického dôvodu, pre ktorý mu ani odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia. A síce preto, že žalovaný ako správca konkurznej podstaty mal konať a vystupovať v súdnych konaniach sám a v prípade, že súdnych konaní bolo neúmerne veľa, mal využiť ustanovenie § 9 ZKV a požiadať konkurzný súd o ustanovenie osobitného správcu na vedenie súdnych sporov (tak, ako to odôvodnil odvolací súd na strane 12 svojho rozsudku – č. 1. 1751, s ktorým stanoviskom sa dovolací súd stotožňuje). V zmysle uvedeného dovolací súd nepovažoval tieto

trovy za účelne vynaložené, resp. potrebné pre účelné bránenie práva žalovaného proti žalobcovi (§ 142 ods. 1 O. s. p.). Napokon žalovaný ani nevyjadril nesúhlas s výrokom rozsudku odvolacieho súdu, ktorý mu z tohto dôvodu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia, ale mu priznal len náhradu trov odvolacieho konania, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku za odvolanie.

Toto rozhodnutie prijal dovolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 5 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 24. apríla 2014

JUDr. Juraj S e m a n, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.